

den omhandlede D paa en ganske anderledes hen-
figtsmæssig Maade benytter de Midler, som ere
for Saanden, kan være noget stort Naab til, at
det vil hjælpe betydeligt, at disse store Kogerier
blive anlagte. Skulde de derimod mislykkes, vil der
naturligvis blive en endnu meget større Byrde
og et endnu større Tryk, hvoraf Derne for Tiden
allereede have nok. Jeg skulde meget ønske, at
Regjeringen var istand til at skaffe ganske ander-
ledes overbevisende Oplysninger tilstede med Hen-
syn til den Fordel, Fælleskogerierne skulde kunne
bringe. Det synes i ethvert Fald efter min Op-
fattelse at fremgaa af de skrevne Bilag, som Let-
nikeren har afgivet, at de Bedkommende, dersom
de benyttede de Midler, som for Tiden ere for
Saanden, vilde kunne bringe langt Mere ud, end
de for Tiden gjøre. Jeg kan ikke indlade mig
paa at afgjøre, hvad der er Grunden til, at den
personlige Udførelse af Kraft er saa ringe; men
det forekommer mig ganske vist, at man ikke kan
vente Meget i den Henseende, saalænge man i det
Hele staar under et saa stærkt Fornyrerskab,
som der for Tiden synes at være tilstede. Der
vil ikke kunne ventes Meget, naar man ikke ind-
rømmer Folk der større Frihed, og naar de ikke
for Alvor sige, at de ville tage fat. Man kan
ikke have stort Naab om, at de Folk, som ikke
benytte, hvad de have, ville kunne bruge større
Maskiner, om det end bliver muligt, at de kunne
faae dem.

Finantsministeren (Jonnesbæch): De
fleste af de ærede Herrer, som have udtalt sig,
have paa en Maade berørt alle de Omstændigheder,
der her maa komme i Betragtning, men det fore-
kommer mig rigtignok, at Udtalelserne fra flere
af de ærede Herrer's Side ikke have været ganske
rigtige. Siden Gouverneuren er bleven omtalt,
vil jeg sige, at det er en af hans store Fortjenester,
at han har bragt dette Spørgsmaal frem, at han
har søgt at komme paa det Rene med, hvad der
kunde gjøres for Dernes Opkomst, og ikke har spa-
ret Noget som helst i Henseende til personlig Virk-
somhed for at skaffe disse Ibeer Fremgang. Naar
man kender en lille Smule til Derne derovre og
veed, at der er smaa Plantager, hvor man baade
dyrker Jorden og fabrikerer Sufferet, og naar man
tager Hensyn til det aftagende Udbytte af selve
Rørene og den aftagende Værdi af Sufferne, fore-
tømmer det mig, det ligger meget nær at antage,
at der mulig kunde ligge en væsentlig Feil i
denne Sammenblanding af Fabrikation og Pro-
duktion. Fabrikationen derovre kan nemlig ikke
blive Andet end en Slags Husflid, hvilket dels
hidrører fra, at Plantagerne ere for smaa til
overhovedet enkeltvis at kunne bære de Masine-
rier, som ere nødvendige for at kunne faae det
fornødne Udbytte af Arbeidet, medens mange af
de andre Der have faadanne, og dels fra Benyt-
telsen af Arbeidskraften, der gjør det umuligt for

Befolkningen at anvende den Kultur paa Jorden,
som er nødvendig for at sikre det bedst mulige
Udbytte deraf. I denne sidste Henseende tror jeg,
man maa indrømme, at Planterne i de senere Aar
have faaet Dinene op og have set, at det gaar
tilbage ogsaa med Værten af Sufferrørene. Dette
kan heller neppe være Andet, naar man i 5 Aar ikke
har suldt 3 Afsgrøder, naar man ikke er istand til
at pløje saa dybt som muligt, og naar man i et
tropisk Klima ikke er istand til at forhindre, at
den i sig selv temmelig ringe Gjødning, man har,
bliver end yderligere ødelagt af Regnen og de stærke
Solstraaler derovre. Man er altsaa fuldkommen
paa det Rene med, at Jorden ikke dyrkes, saaledes
som den burde, om man end maa erkende, at Be-
folkningen anstrænger sig paa det Bedste for at
gjøre det bedre; men det er en ligesrem Selsøjlge,
at, naar man ikke kan pløje meget dybt, hvad man
derovre ikke kan gjøre uden Dampplow, liber Dyr-
ningen derunder. (Th. Nielsen: De have en
Dampplow!) Ja, der er en enkelt Mand, som
har en saadon, men han kan, vel at mærke, ikke
bruge den. Det er navnlig i et tropisk Klima af
stor Betydning at gjøre Bearbejdelsen af Jorden
saa dyb som muligt, dels for at konservere den
Fugtighed, der er nødvendig, for at Planterne
kunne trives, og dels ogsaa for at Jorden bedre
kan optage og nogenlunde længe beholde den Fug-
tighed, som kun med Mellemrum gives for disse
Der. Naar man ser, hvorledes Fabrikationen
af Suffer er derovre, og naar man ser, at man
paa omliggende Der kan bringe meget Mere ud
af Jorden end der, synes det at ligge meget nær
for de Bedkommende at sige: Vor Fabrikation af
Suffer er slet; men da vi ere saa smaa, som vi
ere, kan den enkelte Planter ikke bære de enorme
Udgifter, der høre til for at skaffe de fornødne
Maskiner samt Folk til at passe dem, og til at
bruge dem paa rette Maade, thi det er ikke nok
at have Maskiner; man maa ogsaa have nogen-
lunde øvede Folk, for at faae et gunstigt Udbytte
af dem. Det forekommer mig derfor, at man,
selv om man ikke kender stort til Forholdene der-
ovre, maa sige: Dette synes at være en fornuftig
Plan; det synes at være det Gæste, der kan gjø-
res. Ærede Medlemmer have udtalt en Frygt for,
at denne Foranstaltning saa at sige blev indpødet
Befolkningen, at det var Noget, den ikke søgte,
men som blev paatvunget den ovenfra; men dette
er saa langt fra Tilfældet, at der har været afholdt
Meetings, store Møder paa Den under Gouverneu-
rens personlige Ledelse. (Udfrydelse af Th. Niel-
sen). Ja, heldigvis er man derovre ikke saa mis-
troisk overfor Gouverneuren, som det ærede Med-
lem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen)
er; Befolkningen paastjønner tvertimod den over-
ordentlige Dygtighed, hvormed han har søgt at
bringe denne Sag frem. I de Møder, jeg nævnte,
har der viist sig en almindelig Stemning for at
komme til et Arrangement som det, hvorpaa næst-